

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik minden vasárnap
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

A nő és az ipar.

(Befejező közlemény)

Ne nézzük le az iparost! Sok szülő azért taníttatja tehetség nélküli fiát, mert ha iparos lesz, nem fogadják be az ugy nevezett jobb körökbe.

Egyáltalán szerencsétlenség az osztály megkülönböztetés, mely ridegen elválasztja egymástól az embereket; hisz éppen az összevegyülés által egyenlő modorra, egyenlő társadalmi műveltségre tehetnek szert, az iparos hozzá időmulhat a finomabb szokásokhoz, ha alkalmat nyújtanak, hogy megszerezze.

Külföldön már régen szakítottak e káros következményű előítéletekkel. Angliában előkelő családok gyermekei mesterséget tanulnak, ha anyagi körülményeik erre utalják, a munkával igyekeznek új fényt szerezni nevüknek. Az arisztokracia hölgyei divattermeket nyitnak, lakásberendezési vállalatokat létesítenek, a legkülönbözőbb munkához fognak, annélkül, hogy körük lenézne őket. De nem csak az elszegényedett nemesség foglalkozik iparral, hanem a gazdag is. Sok iparvállalat cégtábláján látunk előkelő nevet. Sőt Ausztriában főhercegek is részvényesei egyes gyáraknak.

A mi főnemeseink azonban nem

tesznek semmit sem a magyar ipar emelésére. Ha vagyonuknak csak egy csekély részét fektetnék gyárakba, mily óriási fellendülés volna e téren! De jelenleg a legtöbben még olyan iparcikket is külföldön vásárolnak, amelyek egész jó minőségben itthon is készülnek.

Mindezen nehézségek dacára azonban fel kell venni a küzdelmet!

Legelőször is pártoljuk a magyar ipart még áldozatok árán is. Mellőzük az idegen gyártmányt! Lehet, hogy most még jobb, olcsóbb a miénk, de hogyan tökéletesbülhet a honi, ha nem akad vevője?

Elődeink életüket, vérüket áldozták a hazának és mi még egy pár fillérrel sem támogatjuk érdekét? Keressük fel azokat az üzleteket, ahol magyar gyártmányokat árúsítanak. Lehet, hogy iparcikkeink még nem egészen megfelelő igényeinknek, mivel iparunk még csak gyermek éveit éli, tehát legyünk elnézők, míg jobban kifejlheti szárnyait.

Ilyen elnézést tanúsítottak elődeink az irodalommal szemben a 18-ik században. Az írót pártolták, buzdították, még a gyengébb tehetségeket sem riasztották vissza. E helyes eljárás idézte elő a nemzeti költészet aranykorát a 19-ik században.

Nem járhatnánk így el az iparral is? Bizonyára itt is megteremtené gyümölcsét.

Tehát ne riadjunk vissza a nehézségektől, ne legyünk kis hitűek! Mert ha iparunk nem fejlődik, akkor országunkatj szegénységre kárhoztatjuk, pedig a szegény nép szolgálja, csak a vagyon biztosíthatja függetlenségünket.

Hisz a magyar népnek megvan az intellektuális ereje, hogy a haladó kor el nem némítható körülményeinek megfelelőleg a nő is kenyérkereső lesz, forduljon az ipar felé! Mennyi tér nyílik itt tehetségének érvényesülésére.

Mindenesetre módosítani kellene némileg az ipartörvényt. Értelmesebb tanulóknak, kik iskolákat végeztek, rövidítsék meg az inas éveiket; ha nem fogják őket szolgálai munkára, akkor ez könnyen megvalósítható. Részessítjük őket jobb bánásmódban, a durvaságokkal csak rossz indulatokat fejlesztenek és ez riasztja vissza a jobb köröket, mert féltik a gyermekeiket. Ha majd a nő mint iparos szerepel, talán sikerül neki a finomabb, szelidebb modor meghonosítása.

A mesterember tanítsa a leányát az iparára, úgy mint fiát. Olyan esetben pedig, ha fiu nincs, folytassa a leány a mesterségét. A nőben is megvan a szükséges erély, áttekintés, igyekezet, jó izlés és lelkiismeretesség, amit e foglalkozás megkíván, a testi erő pedig a gyakorlat által fejlődik. És hány olyan mesterség van, mely nem erőt, csak

TÁRCA.

Román babonák.

Seholsem uralkodik a babona annyira hazánkban, mint az itt lakó román nép között. Minden csekélységnek valami jelentőséget tulajdonítanak.

Hisznek a varázslat, kuruzslás, megigézés és elbűvölésben. A kuruzslás bizonyos igék mormogásával, avagy énekléssel megy végbe.

A rossz szellem megszállást is vallják, melynek kiűzése különféle ráolvasás és egyéb czeremoniákkal történik. Hogy ezek a czeremoniák olykor veszedelmeseknek bizonyultak, nem változtatja meg a balhiedelmet és nem szünteti meg a babonás czeremoniákat.

A hideglelés csiráját a románok a vízben vélik, azért szerintük a vizivástól ered e baj olyképp, hogy a vízben lakozó ördög szállja meg az embert. Ördögüzéssel gyógyítják, s ekkor segítségül hívják a szenteket is. A papok igével, tömjénfüsttel és ráolvasással gyakorolják az ördögüzést. Vannak azonban kuruzslók a nép között is, kik ezt a mesterséget értik és gyakorolják.

A román ember féltelme fölötté nagy az ördögtől, tartozkodik még az „ördög” szó kimondásától is, inkább csak körülírva emlegeti mint: cel rosin (a veres.) negru (a fekete.)

Rákóczy György betiltotta 1643-ban a román papok ördögüzését. Ezek azonban titokban mégis csak folytatták e mesterségüket.

Nagy szerepet visznek a betegek gyógyításában még a kuruzslók.

A hályogban szenvedő betegre ráolvas a kuruzsló, minden hajnalban kilenc napon át, kilencszer mondván el a megfelelő igéket, közben jobb kezének 2 ujjával inge ujját fogja, 3 ujjával seprű vesszőt és ollót tart, azokat a szem körül forgatva. Megtörli vagy megnyalja a beteg szemét, a földre köp és rátapos.

Az igézetet szén oltással gyógyítják. Igézésre az összenőtt szemöldökű, merev tekintetű embereket mondják képeseknek. Ha a szén a pohár fenekére száll, úgy az igézet bizonyos, ha pedig a felszinen marad, akkor más baj van.

A főfájás ellen valamely fatörzs mellől 9 darab forgácsot vesznek, azokat egy tál megkezdetlen vízbe mártják, a rajta képződő cseppeket a betegfejére hullatják, majd megmossák a fejét, végül eldobják járatlan helyre a forgácsot.

Typhusnál korpacziberére, megkezdetlen víz vagy borsra ráolvasnak, eldobott seprűnyél vesszővel. E víz egyrészt megitatják a beteggel, a többivel pedig megmossák 3 napon át.

A gyermekek rángó görcsénél a serpenyőre vaját, mogyoróhagymát összetörve, a tűre teszik, vajjal felolvasztva megpirítják és egy seprűágot föléje tartva bűvigéket mormolnak. A gyógyszerből háromszor adnak a gyermeknek, a megmaradtal pedig megkenik az egész testét. A seprű ággal megtörlik a gyermek ajkát háromszor ráolvasnak, rátűjnek és a fejtől a lábak felé köpnek mindannyiszor.

A kis gyermek hasfájását is különös czeremoniával gyógyítják.

A köszvényt a levegőben levő rossz szellem okkozza szerintük. A marástól származó dűh ellen kámfort kevernek a korpá közé, azt mogyoró pálczikával kevergetve. Ha embert gyógyítanak, törökbuza lisztet hagymával kevernek össze, abból pogácsát csinálnak és oda adják a betegnek, háromszor elmondva a megfelelő igéket. A sebet mindenkor eczet, só és spiritus pálinkával megmossák.

A kuruzslásnál legtöbbször használják a kést, tűt és seprűágot. Jelentőségük: a baj elsöprése, elmetszése és átszurása. Nagyban szerepel még a gyógykezelésüknél: a köpés, fuvás, nyalás, gyurogatás, kenegetés, lemosás stb.

A keresztvetést is elmaradhatatlannak tartják, az ördögi hatalom megtörésénél.

Vannak tiltott és kedvező napok, melyeket szigorúan betartanak az eféle gyógyításoknál.

ügyességet igényel. Miért nem lehetne a nő, amint hogy már is szabó, cipész, cukrász, nyomdász és ha testi ereje engedi asztalos (mint a hogy erre Bécsben van eset) esztergályos, órás, aranyműves stb. Ez nagyban előmozdítaná iparunk fejlesztését. Sőt kell a nőnek iparral is foglalkoznia, miután már most is túl sokan jelentkeznek egy-egy hivatalba. Pedig a női kenyérkeresők száma folytonosan nagyobbodni fog, tehát saját érdekük kívánja, hogy itt is tért szorítsanak maguknak.

Miután a kor követelménye kiragadja a nőt otthonából, igyekezzék, hogy házájának használjon, így talán sikerül idővel megszüntetni azt a kicsinyítő nézetet, melylyel eddig iparunkat jogosan illetik.

A nő fellépése az élet küzdőterén sok újítást, változást fog előidézni. Azonban e küzdelmek között is őrizkedjék, hogy lelkületét ne piszkítsa be a szennyel, melylyel e küzdelem jár, hanem igyekezzék inkább megtisztítani a salaktól, mely évszázadokon keresztül reáarakodott. Maradjon tovább is a gyöngye, szerető nő, ki a családi életben találja fel boldogságát. Tartsa meg nőiességét, ez szerzi meg a komoly gondterhes életnek a lelkesülést, rajongást és mindazt, ami az életet széppé és nemessé teszi.

Igy a nő segítségével felvarázsolhatja azt a ragyogó jövőt, melynek hajnalpirját még sűrű köd borítja. K. G.

HIREK

— **Táncmulatság Kulán.** A kulai ügyvédjelöltek köre f. hó 16-án szerdán a polg. olvasóegylet (Gerber-szálloda) összes helyiségeiben juxtaombolával egybekötött táncmulatságot rendez és ennek jövedelmét az alakítandó sportegylet céljaira fordítja. Külön meghívók nem bocsátatván ki, a rendezőség ezton kéri a tisztelt közönség szíves pártfogását. Belépődíj személyenként 1 K. Családjegy 2.50 K. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Kula község képviselőtestülete** szept. 9-én tartott közgyűlésén az 1909 évi költségvetési előirányzatot tételről-tételre való beható tárgyalás után, egyhangulag elfogadta és egyúttal elhatározta, hogy a megyei pótdadó egyénenként vettessék ki és nem a községi pótdával együtt. — Dr. Széchényi Tamásnéval a szolgabírói házra kötött szerződést 22000 K vételárban jóváhagyta. — Az óvónő fizetését a régiében hagyta és az új óvónő javadalmazását évi 720 K-ban állapította meg. — Anyakönyvi helyettesek kirendeltetése, tudomásul vétetett. — Határozatba ment, hogy a közmunkaalap a Szt-István-utca kikövezésére még az idén felhasználassék. — Ujvidék város átíratát, Hellenberg József segélyezése tárgyában, elutasította. — Szauer András és Paroski Péter kölcsön kérvényének, részint teljesen, részint pedig kisebb összegben, eleget tett. — Faller Alajos volt kulai jegyzőnek a közigazgatási bíróság ítélete folytán, 7 napra járó 115.43 Kt kiutalványozta. — Szűcs Simon és társa járda iránti kérelmének hely adatott és köteleztetni fognak a háztulajdonosok, hogy a temető sorban lévő házaik előtt járdát csináljanak és a község a maga részéről is elkészíteti ott a kellő átjárókat. — A kulai önként. tűzoltóegyletnek az őratornyhoz vezető lépcsőre való költséget megtérítette — és végül Becherer Ferenc órással 60 K-ban egyezett meg a két templom toronyórájának javítására.

— **Szüreti mulatság.** A kulai iparos-dalárda f. hó 8-án tartotta meg a szokásos szüreti mulatságát élénk érdeklődés mellett, mely a legjobb hangulatban, folyt le és 276.52 K bevételt eredményezett. A nemzeti

szálló nagyterme igen szépen volt díszítve ez alkalomra ajándék gyümölcsökből, melyekért alább mond köszönetet az elnökség. Élénk derűtséget keltett a malac kisorsolása, melynek szerencsés nyerője Frech Ferencné úrasszony lett a 193. számmal, a szerencsétlen számnak nevezett 13. huzásra. A csőszeleányok közül jutalmat nyertek: Gyurits Rozika 68, Paplákovits Teréz 50 és Kovács Mariska 27 sorsjegy elárúsításáért. Előbbi egy négyszemélyes likőrös szervizt, utóbbiak egy-egy szállómosót. Örömmel láttuk, hogy a magyarajkú földmivelő osztály szép számmal vett részt az általa eddig nem látott mulatságon s így hihető, hogy az iparosok és földmivelők egyetértése erősödik a jövőben, míg ellenben sajnálattal láttuk, helyesebben nem láttuk, hogy az intelligenciá is kellőképpen képviselve lett volna. Pedig mennyien fáradoznak azon ósdi válaszfal ledöntésén, mely az egyes társadalmi osztályokat elválasztja! De nem csoda: a nemzetek békeakciója is rendszeren háborúval végződik.

— **Köszönetnyilvánítás.** A kulai iparos-dalárda szüreti mulatságára ajándék gyümölcsöt küldeni szíveskedtek: özv. Morovitz Paula szőlőt, szilvát, birsét, Puhálák József és István almát, szőlőt, körtét, özv. Zeiss Lipótné almát és körtét, Czobor Márton, Szűcs Rozika és Imhof János almát és szőlőt, Pavlákovits József almát és barackot, Gyurits Gábor almát és birsét, Farkas István szilvát, Hahn Bálint, Hornyák Etelka, Krebsz Erzsike, Jurszik János, Krämer Márton és Hahn Ferenc szőlőt. Különösen kitüntek szőlő és birs evertáikkal: Czobor Márton úr, özv. Morovitz Paula és Hahn Bálintné úrnők. A „Rokkant-alap”-ra felülfizetni szíveskedtek: főt. Kersch Mihály 4 K, Nagy János 3 K, Schmidt István, Vighert József és Schwerer József 2-2 K, Podola Nándor, Treuer József bád. ifj. Retz Ferenc, Sevarac Károly, Glässer Lajos, Jorkovits N. Kocsis József, Kleiner József, ifj. Sevarac István, Mészáros Gyula és Spiller Rezső 1-1 K, Krämer József és Neuschwender József 60-60 f. Magyarits Ferenc, ifj. Varga Károly, Franc Fülöp, Urbán János és Dörner János 50-50 f, Tex János ifj. 40 f, mely jótékony adományokért, úgy a küldött gyümölcsökért, mint a felülfizetésekért ezton mond hálás köszönetet a dalárda elnöksége.

— **Ujvidék szab. kir. város** e hó 9-én tartott rendkívüli közgyűlésén megválasztotta új tisztikarát. Polgármester lett Demetrovits Vladimir 60 szavazattal, Horváth Géza 20 szavazata ellenében. Főjegyző: dr. Marcekovich Imre. Tanácsnokok: Profuma Béla, ifj. Jójárt János, Forster Géza, Ertl Ignác és dr. Tapavica György. Főügyész: dr. Szlezák Lajos, kik mindannyian egyhangulag lettek megválasztva. Megjegyezzük hogy az új polgármester, kerületünkben, Bácskeresztúron 1861-ben született.

— **Főgimnáziumi épület kibővítése.** Ujverbász község előjárósága a főgimnáziumi épület kibővítése alkalmával teljesítendő 81225.67 K-val előirányzott építési munkákra árlejtést hirdet. Bánatpénz 4061.87 K. Az ajánlatokat szept. 15-ig d. e. 9 óra előtt kell beadni a község-házán, ahol a jegyzői irodában az általános és részletes feltételek, tervek és költségelőirányzat megtekinthetők és ajánlati űrlapok kaphatók.

— **Egy haladó község.** Kishegyesről írja tudósítónk: Községünk haladásáról óhajtok néhány szóval megemlékezni. Azzal kezdem, hogy a postahivatalt régi szűk helyiségéből áthelyezték egy új helyiségbe. A postamester Kovács Lajos a főterem egy gyönyörű házat építtetett és ebbe az épületbe került az új postahivatal. Ezen újítással a hivatal a község széléről annak kellő közepére került s olyan kényelmes helyiségben van, hogy bármely vidéki város postahivatalával felveszi a versenyt. Fontos újítás községünk haladására nézve az is, hogy immár berkocsi állomásunk is van. A vonatknál ezentel mindkét állomáson jó ülésszerű berkocsik várják az utasokat s amint mondják, olyan jól megy a dolguk, hogy mióta itt vannak, nem igen van idejük pihenni és abrakolni. De van ennél még fontosabb hírem is, ami még jobban kiemeli Hegyest ósdi falusi jellegéből. E hó 5-ike óta ugyanis itt működik Lászlófy V. Bodog jól szervezett társulatával s ami fő: Kishegyes közönsége estéről-estére zsufolóságig megtölti a színházat. Az előadásokat a Szegegi Károly-féle vendéglőben tartják, de bizony a helyiség szűknek bizonyul a nagyszámú közönség befogadására.

— **Uj nőipariskola.** Zomborban Lakner Emília okl. polg. iskolai tanítónő vezetése

alatt a napokban új nőipariskola nyílik meg, amelyben időközönként 4-6 hetes tanfolyamokat is tartanak a fehérnemű- és felsőruha szabásból. Az évi tandíj 40 K, mely összeg havi 4 K-ás részletekben is törleszthető. Az intézet élén Fernbach Károlyné áll.

— **Állatdíjazás.** A „Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület” idei állatdíjazásait a következő sorrendben tartja meg az esetleges változtatások fentartásával: Szeptember 20-án Bezdánban lódíjazást. Szeptember 27-én Paripáson lódíjazást. Október 4-én Kunbaján szarvasmarhadíjazást. Október 25-én Adán ló- és szarvasmarhadíjazást. November 8-án Titelen szarvasmarhadíjazást. November 15-én Verbászon ló- és szarvasmarhadíjazást.

— **Orvosi kongresszus Zomborban.** Az Orsz. Orvosszövetség ezidei kongresszusát f. hó 5 és 6-án Zomborban tartotta, mely alkalomból teljes szalódiszben fogadta és előzékeny vendégszeretettel látta el a több mint 400 az ország minden részéből jövő orvosokat, kiknek egy részét nejük is kísérte. Járásunkból ott voltak: Dr. Balog óverbácsi, Dr. Sauer veprődi, Dr. Simonovits keresztúri és Wagner ujverbácsi községi orvosok. Szombat d. u. tartották a községi, járási és vasuti orvosok szakosztály-gyűléseit, mit aztán este az ismerkedési-estély követett. Másnap d. e. a bács megyei fiókszövetség és az orsz. szövetség igazgatóságának előkészítő gyűlése után 10 órakor Kétly Károly egyetemi tanár, és babarcsi Schwartzert Ottó udv. tanácsos és főrendiházi tagoknak elnöklésével megnyílt az 1908 évi közgyűlés, melyre küldöttségileg meghívták a zombori díszelnököket, nevezetesen Fernbach Károly főispánt, Vojnits István alispánt és Dr. Alföldy János zombori polgármestert; a kereskedelmi miniszter képviselőjében megjelentek: Dr. Herczeg Ferenc miniszteri osztálytanácsos és Dr. Mentsik Károly az áll. munkásbiztosítási hivatal elnöke. A munkásbiztosító pénztár és orvosok ügye volt ugyanis a gyűlés egyik fő tárgya. A gyűlés megnyitása és Pavlovits Simon megyei főorvos 1000 K adományának bejelentése után Dr. Flesch Nándor főtitkár előadta az O. O. Sz. ez évi tartalmas beszámolóját, lendületesen és szónoki hévvel. Meggyőző erővel ecsetelte a községi s kör-orvosok súlyos helyzetét, fáradsalmuknak mostoha méltánylását, melyen némiképpen enyhített az ezévi 38. teikk. Előhozta a betegséglelyező pénztárak sokáig húzódo rendezetlen ügyeit, melyeket csupán az orvosok megkárosításával és érdekeik figyelembe nem vételével rendezni nem lehet. Reményli hogy a pénztári ügy és a közs. orvosoknak új javadalmazása, s községi adminisztratív szabályrendelete még ez év folyamán rendezve lesz és életbe is lép. Dr. Rudy indítványa szerint az említett új közegészségi törvény jelenlevő előadójának Dr. Balogh Ernőnek köszönetét fejezte ki a gyűlés. Dr. Spitzer fiókszövetségi titkár és Dr. Bodnár osztályelnök indítványai után, melyek a közs. orvosok új szabályrendeletére és nyugdíjintézményére vonatkoztak, az Elnök a gyűlést bezárta és az összes jelenlevők lementek a vármegyeháza előtt álló Schweidl szobor elé s megkoszorúzták azt a Hymnus és Szózat eléneklése közben. Ezzel véget ért a közgyűlés, hogy azt a Vadászkiirtben megtartott díszebéd kövesse. Az első felköszöntőt Dr. Kétly elnök udv. tanácsos Ófelségére mondta. Dr. Schwartzert a hatóságok fejeit: főispán, alispán és polgármestert, Nékám egyet. tanárt, Mentsik drt., Dr. Rényi Kétly egyet. tanárt, Thim Schwartzert alelnököt és Dr. Spitzer Flesch dr. főtitkárt éllette. Dr. Wein egy. tanár Popovits Sebő főrendezőt éllette, mint aki fáradozásával mindannyiuk dicséretét és köszönetét vívta ki, s akinek orozzlánrésze volt abban, hogy dr. Wolheimer, dr. Sági és dr. Duchon rendezőkkel karöltve feledhetlenné tegye a zombori kirándulást. 4 óra felé az egész társaság a vasuthoz robogott, hogy egy része Boszniában mint a kormány vendégei üdülést s szórakozást találjon, másik része hazafelé vette útját, hogy újra felvegye a mindennapi munkát. A jövő évben Budapesten lesz az orvosi kongresszus.

— Elegáns kivitelű, divatos és tartós cipőkből legolcsóbb beszerzési forrás, női chewro K 6:60-tól és feljebb, férfi chewro és box K 7:20-tól és feljebb Kardos J-nél Kulán.

Gabona árak: Budapesten:		
Buza októberre	—	11.29
Zab	—	7.95
Kulán:		
Buza	—	10.50
Zab	—	7.—

Az iskolák megnyitásával ajánlok a legfelsőbb tanhatósági minták szerinti felvételi-, előmeneteli- és mulasztási-napló nyomtatványokat

valamint Dr. Hoffman-féle a tanítási eredményről szóló és más kitalaku minta szerinti naplót

Berkovits Márk villam-üzemű könyvnyomdája, Kula

13228 sz. 908

Temesvári vásárhirdetés.

Az ideai Temesvári Szt-Mihály országos vásár f. évi szept. 24-től bezárólag szept. 28-ig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az orsz. vásárra szept. 24-étől csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908 szept. 1.

A városi főkapitányságtól
Beé Ferenc, főkapitány

Egy cement-lap prés

betegség következtében eladó. 2 hónapig használva. Közlebbi felvilágosítást ad ifj. Vigchert József, Kulán. 3-10

Kulán, Árpád-uton levő

néhai Löwenberger hagyatékához tartozó ház hosszabb időre bérebe adandó, esetleg örök áron eladó.

Bővebb értesítést ad Löwy Adolf Kula 2-3

1908 El. 78/1.

Árlejtési hirdetemény.

A kulai kir. jbiróság közhírré teszi, hogy a jbiróság iroda- és foház-helyiségeinek fűtésére 1909 évben szükséges 78:62 köbmétert kitevő jóminőségű egészséges, száraz, mindenkorhadástól ment, fiatal cserhasáb fát 1908 november 30-ig terjedő szállítására f. é. október 8-án d. e. 10 órakor a kir. jbiróság vezetője előtt árlejtés fog tartatni.

Erről vállalkozni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árlejtési tárgyalásban való részvétel előtt 60 K bnatpénzt kötelesek letenni, s hogy a részletes feltételek a kir. jbiróság I-ső számú jegyzői irodájában tekinthetők meg.

Kula, a kir. jbiróság, 1908 szept. 5.
SINAY kir. járásbíró.

Pályázati hirdetemény

Liliomosi községi irnoki állás október 1-től számítandó egy évi időtartamra helyettesítés útján lesz betöltve. Évi fizetés a községtől 800 K esetleg ezen felül 200 K állami hozzájárulás.

Liliomos, 1908. szept. 5.

Rákics Miklós
jegyző

1-2

Szülőföldisme.

Első oktatás a földrajzban. Bács-Bodrog vármegye leírása, az új helynevek betűsoros jegyzékével.

Kapható Csajági Bernát tanítónál Kulán
Ára kötve 50 fillér

Tanítóknak nagy engedmény

ad. 700 sz. 1908. Ujverbász községe

Hirdetemény.

Az ujverbázi főgymnasium bizottsága Ujverbász község képviselőtestületének és a felsőbb hatóságok határozatai alapján a főgymn. kibővítése és az e célra szükséges építkezések biztosítása céljából, f. é. szept. 15-én d. e. 9 órakor Ujverbász község tanácstermében a következő feltételek mellett, szóbeli árlejtést tart:

1. Magyarszövegű írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók, ha ahhoz a 81225 K 67 f vállalati összegnek megfelelő 5% bnatpénz készpénzben, kamatozó állampapírokban, az ujverbázi takarékpénztár r. t. vagy az uj- és óverbázi mezőgazdák szövetkezete által kiállított betétkönyv csatolva van és az „Ujverbász község előjárósága” címe alatt, a tárgyalás megkezdése előtt legalább egy órával előbb annál letétbe van helyezve és benne kijelenti, hogy a terveket, költségvétést, az általános és részletes terveket mind ismeri.

2. Ajánlat csakis az összes munkára tehető.

3. A versenytárgyaláson részt vehetnek mindazok a magyar állampolgárok, akik ilyen munkák végeztetésére hatósági engedélyvel bírnak és a 4061:87 K bnatpénzt az 1. pont alatti feltételek szerint az árlejtést vezető kezéhez letették.

4. Az építési munkákat az árlejtés jóváhagyása után azonnal megkezdendő és még ez évben tető alá hozandó.

5. Vállalkozó aláveti magát a 83000 907 sz. közszállítási szabályrendeletben előirt feltételeknek.

6. A zárt ajánlatok a szóbeli árlejtés után, a jelenlevő árverezők előtt bontatnak és olvastatnak fel.

7. A munkára vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és költségvetési előirányzat a községi jegyzői hivatalban naponta a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol ajánlati mintalapok kaphatók.

Ujverbász, 1908 szeptember 3.

Wagner G. Adolf
gymn. bizottsági elnök

709 sz. bv. 1908.

Arverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. jbiróság 1908. évi V 494 2 sz. végzése következtében Kohn Fülöp és tsa javára Gottlieb Fülöp ellen 1753:88 K s jár. erejéig fogantatott biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 K-ra becsült: különféle ingókból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. jbiróság 1908 évi V 494 2 számú végzése folytán Ujverbász szon vhtást szenvedett lakásán leendő eszközlésére 1908. szept. 15-én d. e. 8 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénztételt mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. szeptember 3.

Kanyó, kir. bír. zhajtó.

1541/1908.

Pályázati hirdetemény.

Lemondásfolytán Zsablyaközségben megüresedett és évi 1000 K fizetéssel javadalmazott községi I. irnoki állásra kiirt pályázat eredménytelen maradván, arra újból pályázatot hirdetek s felhívom azokat, kik a fenti állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelvnek birását igazoló kérvényeket hozzám f. é. október 20-ig annál is inkább nyujtsák be, mert az azontul beérkezőket figyelembe nem veszem. A választás iránt utóbb fogok intézkedni.

Zsablya, 1908 aug. 28.

Dr. Széchenyi Tamás
főszolgabíró

2-3

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmányu) Kobra-cipőket (A világ minden tájékán horadják) Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben világhírű AMERIKAI cipőket amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

lkt. 2600 1908 tk.

Hirdetemény.

A kulai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a zombor—óbecsei h. érd. vasút számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszí- nére a következő határnapok tüzetnek ki úgy mint:

Cservenka községre nézve 1908 szept. 24-én d.e. 9 óra: Cservenka állomásra;

Kula községre nézve 1908 szept. 25-én d.e. 8 1/2 óra: Kula állomásra;

Ujverbász és Óverbász községre nézve 1908 szept. 26-án d.e. 8 1/2 óra: Ujverbász állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint ne- taláni észrevételeik a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszsek, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a fel- jegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek. Egyuttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokon a fenti helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kített kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármí cím alatt igényt tartanak; ezeket 1908 évi szeptember 23-ig ezen telekkönyvi hatóság- nál annál bizonyosabban bejelentsék, mint- hogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a ki- sajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi ki- mutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisa- játított területről hivatalból le fognak töröl- tetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthető.

Kula, 1908 aug. 13.

Lederer Gusztáv
kir. ítéltáblabíró

3

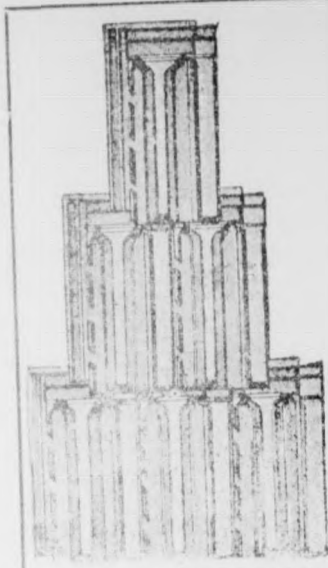
Az őszi és téli idény ujdonságai!

Megérkeztek a valódi és szebbnél-szebb angol szövetek, és dús választékban hazai ujdonságok. Öltönyök, felöltők, téli kabátok a leg- újabb divatlap szerint készülnek. Gyönyörű mintájú selyem és szövetmellényekből nagy választék. Kérem a t. urakat, hogy az őszi és téli idényre szükséges öltönyöket, felöltőket és télikabátokat már most megrendelni szivesked- jenek, továbbá kérem mindazon t. urakat, akik még eddig nem nálam rendeltek öltönyöket, tegyenek egy próbarendelést.

PONGRÁCZ A. SÁNDOR, URI-SZABÓ
Kulán (a Ferenc-József-tereni bérpalotában)

HÁZELADÁS. Mindkét házamat jutányosan eladom.

Bővebbet nálam.
Ifj. Dudás Sándor, szücs, Kula. 1-3

Nagykikindai gyártmány
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserep 272. sz.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. — Legelőkelőbb referenciák — Alapított 1864.

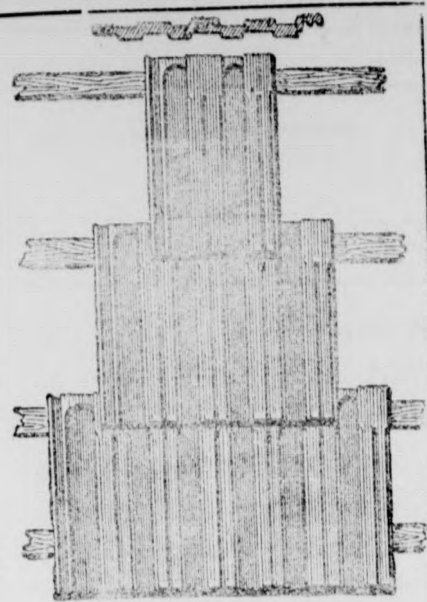
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva

Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-cserepek
Legolcsóbb, legszebb tetőzet!

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve

Zsombolyai gyártmány
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 2.3. sz.

216.1908.

Pályázati hirdetés.

Zsablya községben üresedésben levő és 1000 K fizetéssel javadalmazott községi II. irnoki állásra kiírt pályázat eredménytelen maradván, arra újból pályázatot hirdetek s felhívom az ezt elnyerni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelendő és a szerb nyelv bírását igazoló pályázati kérvényüket f. é. október 20-ig annál is inkább nyujtsák be hivatalomhoz mert az azontul beérkezőket figyelembe nem veszem.

Zsablya, 1908 aug. 28.

Dr. Széchenyi Tamás

2-3

főszolgabíró

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

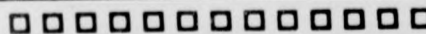

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítandó, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

A legkapósabb politikai napilap AZ UJSÁG

FŐMUNKATÁRSÁK: HERCZEG FERENCZ, KENEDI GÉZA, KÖBÖR TAMÁS, KOZMA ANDOR, MIKSZÁTH KÁLMÁN

FELELŐS SZERKESZTŐ GAJÁRI ÖDÖN
TÁRSZERKESZTŐ DR. ÁGAI BÉLA

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 évre 28 K, fél évre 14 K
Negyedévre 7 K, Egy hónapra 2.40 K
Hetenként asszony és gyermek melléklet.

Megrendelésim:

AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Rákóczi-ut 54.

AZ UJSÁG olvasóterme a vidékről a fővárosba érkező előfizetőink rendelkezésére áll.

Legjobb aelöntvényeket és lágyöntvényeket

szállít gyorsan és olcsón

GUGLER és FORRAY

BUDAPEST, V. Váci-ut 162.

2-3

Schmidt Ferencz szabó - Kulán (Ferenc József-tér)

készíti a legdivatósabb öltönyöket a legolcsóbb árban

Könyvek

bekötésére legalkalmasabb a nyári időszak.

Ilyenkor olcsóbban dolgozik

Berkovits könyvkötészete, Kulán

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezelők, járgány-cséplőgépek, kéreke cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsológók, dörzslők, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépék.

Sirolin

Ennél az érvényes és a tisztasági, egészségügyi a köhögést, válódást, éjjeli izmálat.

Tüdőbetegségek, horutak, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miathogy értékesen utánzókat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára öregetnek 4.- koron.